

תנ"ך דתי (תלקיט)

12 שנות לימוד - תשפ"ו

- שם התלמידה: _____
- ת.ז.: _____
- שם המורה: _____
- שם היחידה: _____
- תאריך הגשה: _____

דף ציונים מרכז לתלמיד\ה

ס"כ ליחידה	אחוז מהציון המלא	יחידת לימוד
		ציון לפרק ינתן רק אם מולאו שאלות החובה כמו שצריך. אם לא אין לתת ציון. שאלת חובה מתחילה ב*
	7%	פרק 1: היכרות עם החומש ונביאים ראשונים. *
	7%	פרק 2: פסח שני
	7%	פרק 3 – חטא המרגלים
	7%	פרק 4: מחלוקת קורח ועדתו
	7%	פרק 5: ירושת בני גד וראובן
	7%	פרק 6: המלכת דוד
	7%	פרק 7: מרד אבשלום
	7%	פרק 8: מלכות שלמה
	7%	פרק 9: בקיאות בנביאים ראשונים *
	20%	מבחן פנימי מסכם
	20%	עבודה סיפור מכירת יוסף
	4%	רפלקציה
	100%	ציון מקסימלי לתלמיט 100

הערת המורה: _____

בהצלחה!

תוכן

2	דף ציונים מרכז לתלמיד/ה
4	הקדמה
5	מבנה התלקיט ומפתח הערכה
6	פרק 1 - היכרות עם החומש ונביאים ראשונים
9	פרק 2 - חומש במדבר - פרק ט' - פסח שני
10	פרק 2 - מיומנות - הבעה ערכית וזהותית (10%)
11	פרק 2 - מבחן הצלחה
12	פרק 2 - מטלת טיעון תורני מבוסס מחקר (40%)
13	פרק 3 - חומש במדבר - פרק יג', יד' - חטא המרגלים
14	פרק 3 - מיומנות - בחירת עמדה (20%)
15	פרק 3 - מבחן הצלחה
16	פרק 4 - חומש במדבר - פרק טז' - מחלוקת קורח ועדתו
17	פרק 4 - מיומנות - קישור החומר הנלמד לחיי התלמיד (20%)
18	פרק 4 - מבחן הצלחה
20	פרק 5 - חומש במדבר - פרק לב' - ירושת בני גד ורואבן
21	פרק 5 - מיומנות - קישור החומר הנלמד לחיי התלמיד (20%)
22	פרק 5 - מבחן הצלחה
23	פרק 5 - מיומנות - עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)
24	פרק 6 - עיון בנביאים ראשונים - שמואל ב' פרק ה' - המלכת דוד
26	פרק 6 - מבחן הצלחה
27	פרק 6 - מיומנות - עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)
28	פרק 7 - עיון בנביאים ראשונים - שמואל ב' פרק טו - מרד אבשלום
29	פרק 7 - מיומנות - עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)
30	פרק 7 - מבחן הצלחה
31	פרק 8 - עיון בנביאים ראשונים - מלכים א' פרק ג - מלכות שלמה
33	פרק 8 - מבחן הצלחה
34	פרק 8 - מיומנות - שימוש בבינה המלאכותית AI (30%)
35	פרק 9 - בקיאות בנביאים ראשונים (חובה)
37	פרק 9 - מיומנות - אוריינות מקורות תורניים ודיגיטליים (30%)
38	פרק 9 - מבחן הצלחה
39	מבחן פנימי מסכם (20%)
43	עבודה - סיפור מכירת יוסף (20%)
48	רפלקציה (4%)
49	הערה \ הארה אישית שלכם \ מה הייתם רוצים להוסיף או לתקן:
50	דוגמא לתשובת AI - לפרק 1 שאלה 8

הקדמה

אני זוכה להחליף את הרב שלמה צ'רבוניץ שליט"א כרכז תנ"ך דתי בתוכנית היל"ה, ומבקש להודות לו על כל מה שלימדנו עד כה, על עזרה תמידית, על לימוד מעניין ופורה וכעת גם על שיתוף החומרים. תפילתי שאזכה להמשיך בעבודה זו מתוך יראת שמים וכבוד לספר התנ"ך הקדוש ולפרשנים הקדושים.

הגמרא בעבודה זרה (ב:) מספרת כשהגויים באים לבקש שכר מהקב"ה על מה שעשו בעולם: אמר להם הקב"ה: במאי עסקתם? אומרים לפניו: רבש"ע הרבה שווקים תקנינו, הרבה מרחצאות עשינו, הרבה כסף וזהב הרבינו - וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה. אמר להם הקב"ה: שוטים שבעולם כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם..."

שואל רבי צדוק הכהן (פרי צדיק, וירא אות א): איך יעזו הגויים לומר שקר גם כזה לפי הקב"ה? ומדוע קראם הקב"ה שוטים ולא שקרנים? ועונה רבי צדוק:

אבל באמת כל מעשיהם בעולם הזה, אף שהם עושים לצורך עצמם, כבר ביאר הרמב"ם בהקדמת פירוש המשנה, שיבנה אדם ארמון ויטע כרם יקר, שיהיה לתועלת חסיד אחד באחרית הימים, שיחסה באחד מהקירות יום אחד וישתה כוס יין מהכרם. וכל מעשיהם הוא מה שהשי"ת רצה, שיהיה מזה תועלת לישראל לעסוק בתורה, וכשיכירו שהכל היה באמת לצורך כך, יחשבו הם שאף על פי שלא כווננו לזה, סוף סוף מעשיהם רצויים וירצו לקבל שכר, ועל זה יאמר הקב"ה, שוטים שבעולם כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם.

בשנה הקרובה נכנסת הבגרות המשולבת, והתבקשנו לשלב בתלקיט מספר מיומנויות שמטרתם שהתלמידים יוכלו ליישם את המיומנויות שה' הביא לנו בתקופה הזו ולהשתמש בהם כתורת חיים. שהתלמידים יוכלו לשחזר את הפעולות בעתיד וישם אותם כשישורי למידה לחיים בעתיד. וכך גם מלמדנו רבינו הרמב"ן באגרתו (אגרת הרמב"ן): "והיו זהיר לקרות בתורה תמיד אשר תוכל לקיימה, וכאשר תקום מן הספר, תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו."

אם כן, השנה נסיף ללימוד "שיום מיומנויות" – קריאה בשם ובמודעות למיומנויות שבהן אנו משתמשים במהלך המשימות. מטרת השיום: שהתלמידים ידעו לזהות את הכלים שרכשו, יבינו את ערכם, ויכלו ליישם בעתיד בלימוד ובחיים.

כך נעשה בפועל: בתחילת או בסוף משימה נשאל: "באילו מיומנויות השתמשת כאן?" לחלופין נוכל לציין בפני התלמידים: "כאן התנסית באוריינות מידע כשחיפשת מקור, ניפית ובדקת האם התוצאה נכונה" או "הפעלת חשיבה ביקורתית כשבחנת את הפרשן ומדוע פרשנותו מתאימה לתקופה או לסביבה בה חי הפרשן."

המיומנויות המרכזיות בתלקיט הן:

- **עיון ביקורתי בפסוקים ובפרשנים** – בחינת לשון הפסוק, רצף העניינים, ההקשרים בין הפרשיות, השוואה בין פירושי המפרשים וזיהוי נקודת המבט של כל אחד.
- **הבעה ערכית וזהותית** – חיבור אישי ורגשי לדברי התורה, הבעת מחשבות ותחושות בכתב ובע"פ לאור הלימוד.
- **אוריינות מקורות תורניים ודיגיטליים (חשיבה ביקורתית)** – חיפוש, סינון והצלבת מידע ממקרא, מדרש, גמרא, פרשנים ומאגרי מידע מקוונים מהימנים.
- **ניסוח טיעון תורני מבוסס מקור** – פיתוח רעיון או מסקנה מתוך פסוקים, מדרשים ופירושי חז"ל, והצגתו בצורה מנומקת ומבוססת.
- **בחירת עמדה והשוואה לאור התורה והמפרשים** – הצגת דעה אישית מבוססת על מקורות תנ"כיים ודברי חז"ל, והסבר מנומק מדוע נבחרה עמדה זו.
- **קישור דברי התורה לחיי התלמיד** – חיבור בין פסוקי התנ"ך והמסרים העולים מהם לבין מציאות חייו של הלומד, דורו ואתגרי זמנו.
- **שימוש מבוקר בבינה מלאכותית (AI)** – כלי יישומי חשוב, שחובה ללמוד כיצד להשתמש בו ובו בעת כיצד לבקר אותו כדי להפוך אותו לכלי רלוונטי בלימוד התורה.

ואסיים בתפילה ובתחינה "[יהי רצון מלפניך ה'] שלא תצא תקלה מתחת ידינו ולא שום דבר שאינו מתקן, כדי שלא נתחייב בדינה של גיהנם" (פלא יועץ "ויהי נועם").

שנה טובה, כתיבה וחתימה טובה לכם ולמשפחותיכם לכל הצוות המסור ולכל התלמידים המתקנים.

בברכת כהנים באהבה,

שלמה הכהן פרל

מבנה התלקיט ומפתח הערכה

התלקיט מורכב משלושה חלקים:

1. פרקים:

- פרק 1: *היכרות עם החומש ונביאים ראשונים (פרק חובה).
 - פרק 2: פסח שני.
 - פרק 3 – חטא המרגלים.
 - פרק 4: מחלוקת קורח ועדתו.
 - פרק 5: ירושת בני גד וראובן.
 - פרק 6: המלכת דוד.
 - פרק 7: מרד אבשלום.
 - פרק 8: מלכות שלמה.
 - פרק 9: *בקיאות בנביאים ראשונים (פרק חובה).
2. בחינה פנימית מסכמת על הפרקים (3 שאלות מכל פרק סה"כ 24 שאלות - יש לענות רק על 20 שאלות – פרק הבחירה אם לא נלמד מוריד את הבחירה למענה מתוך 21 שאלות).
3. עבודה על מכירת יוסף.
- בחלק הראשון פרק אחד בחירה. (מתוך פרקים 2-8. פרק 1 ו-9 – חובה). **שימו לב!** אין לתת ציון לפרק אם שאלות החובה המצויינות בכוכב לא נענו!

מפתח הערכה:

ליד כל תשובה סימנו כמה היא שווה. – בעמוד 2 יש טבלה מפורטת להערכה מלאה ולחלוקת הציון לכל פרק. כל שאלה שיש בתחילתה כוכב היא שאלת חובה. **לא ניתן לתת ציון לפרק ללא שאלות החובה.**

הערה: כשיש לבחור 'מוסר השכל' מלבד ממוסרי ההשכל המופיעים בתלקיט התלמידים יכולים לבחור גם מוסר השכל נוספים שלמדו מעצמם מהפרק ולהסביר כיצד ומדוע הוא משפיע עליו.

לימוד מתוך התנ"ך: בתשובות לשאלות המנחות השארנו תשובה אחת לעיון של התלמידים עם המורה במפרשים.

חלק 3 - מכירת יוסף: ישנה אפשרות לענות על העבודה בזוגות, אך **חובה** לציין על העבודה עם מי נעשתה העבודה.

בהצלחה!

פרק 1 - היכרות עם החומש ונביאים ראשונים.

1) *כתבו את פרשיות ספר במדבר לפי הסדר. (20% - אוריינות מקורות תורניים בדיגיטל)

ציינו היכן מצאתם את התשובה? _____

במידה ומצאתם דרך המחשב (גוגל, AI, GPT...) כיצד ווידאתם שהמידע נכון:

2) פתחו את ספר התנ"ך וכתבו את ספרים אלו לפי סדרם המופיע בספר התנ"ך: מלכים א', ספר ויקרא, יהושע, ספר במדבר, שמואל ב', ספר שמות, שופטים, ספר דברים, שמואל א', ספר בראשית, מלכים ב'. (10%)

3) פתחו בספר התנ"ך בספר במדבר פרק טז פסוק ד' וכתבו את הפסוק. (10%)

4) פתחו בספר התנ"ך בספר שמואל ב' פרק טו פסוק כו' וכתבו את הפסוק. (10%)

שם התלמיד: _____

5) פתחו בספר התנ"ך בספר מלכים א' פרק ג פסוק י' וכתבו את הפסוק. (10%)

6) מהי הפרשה בה התקיימה בר המצווה או הבת המצווה שלך או ציינו את הפרשה בשבוע שנולדתם בו? (10%)

7) ציינו פרק אחד מהפרשה אותה כתבתם בשאלה 6. (10%)

8) *מהם הצבעים המוזכרים בפסוקים הבאים? (השתמשו בחיפוש AI – 20%)

* במדבר ד', י"ג _____

* תצווה, כ"ח ו' _____

* בראשית ל', מ' _____

* שמואל א', ט"ז, י"ב _____

* מלכים א', י"ד, י _____

* תהילים ס"ח, י"ד _____

* ישעיהו מ', י"ט _____

* בראשית מ"ט, י"א _____

* עזרא ח', כ"ד _____

* עזרא ח', כ"ז _____

המשך שאלה 8 בעמוד הבא...

שם התלמיד: _____

העתיקו לכאן את הפרומפט שכתבת ל-AI:

במידה וה-AI טעה או לא דייק אפילו שמשחו קטן – כתוב/כתבי כאן במה הוא טעה:

כיצד נודע לך שה-AI טעה? _____

הציגו את התוצר של השאלה בצורה מקורית משלכם וצרפו אותו כאן:

בהצלחה!

פרק 2 – חומש במדבר - פרק ט' - פסח שני

בפרק זה מסופר בנוגע לקרבן פסח:

- תיאור הקרבת הפסח במדבר ביד' ניסן ('במועדו'. שנה אחרי יציאת מצרים)
- אנשים טמאים שלא יכלו להקריב את הפסח במועדו (יד' ניסן) באו למשה ואהרן ובקשו למצוא להם פתרון שיאפשר להם להקריב את קרבן פסח.
- משה אינו יודע את ההלכה במקרה זה ועונה שהוא יברר אצל ה' מה צריכים לעשות השואלים.
- תשובת ה': אדם שלא הייתה לו אפשרות להקריב את קרבן פסח ביד' ניסן חייב להקריב את הפסח ביד' אייר. דיני קרבן פסח שני דומים לדיני קרבן פסח הרגיל (אבל בפסח שני לא קיים איסור חמץ).
- אדם שלא הקריב קרבן פסח ללא הצדקה חייב כרת, וגם גר חייב להקריב קרבן פסח כמו כל יהודי.

שאלות מנחות ללימוד הפרק:

- 1) מה היה מצבם המיוחד של האנשים שפנו אל משה?
- 2) מה הסיבה שאנשים אלו לא יכלו להקריב את קרבן פסח?
- 3) מה הייתה בקשתם של אנשים אלו משה?
- 4) כיצד השיב משה בתחילה על שאלתם?
- 5) מה אפשר ללמוד על דרגת הנבואה של משה מתשובתו לאנשים אלו?
- 6) מהי התשובה שנתן ה' לשאלתם של האנשים שפנו אל משה?
- 7) מה הם שני סוגי האנשים שחייבים להקריב 'פסח שני'?
- 8) באילו דינים 'פסח שני' שונה מ'פסח ראשון'?
- 9) באילו דינים שווה 'פסח שני' ל'פסח ראשון'?
- 10) איזה עונש יקבל אדם שהיה יכול להקריב את הפסח ביד' בניסן אך נמנע לעשות זאת?

התשובות לשאלות המנחות:

- 1) האנשים שפנו אל משה היו טמאים בטומאת מת ולא יכלו להיטהר עד זמן הקרבת הפסח ביד' בניסן.
- 2) הם לא יכלו להקריב את הפסח כיוון שלאדם טמא אסור להקריב קרבנות.
- 3) אנשים אלו ביקשו ממשה להקריב את קרבן פסח יחד עם כל ישראל 'במועדו'- ביד' בניסן.
- 4) משה ענה לאנשים אלו שהוא צריך לשאול את ה' מה לעשות במקרה זה.
- 5) {רש"י פסוק ז} (10%) _____

- 6) ה' ענה למשה שאנשים אלו אינם רשאים להקריב את קרבן פסח עם כל העם ביד' בניסן, אך הם חייבים להקריב קרבן בנפרד משאר העם ביד' אייר – פסח שני.
- 7) גם אנשים שהיו טמאים וגם אנשים שהיו ב'דרך רחוקה בזמן פסח ראשון חייבים בפסח שני.
- 8) פסח שני שונה בזמן הקרבתו מפסח ראשון וכן מיועד רק למי שלא יכל להקריב פסח ראשון, כמו כן פסח שני נאכל על אף שלמקריב יש חמץ בביתו בניגוד לפסח ראשון.
- 9) בכל שאר הדינים 'פסח שני' דומה ל'פסח ראשון'.
- 10) מי שיכל להקריב פסח ראשון ולא הקריב מתחייב בעונש כרת.

*פסח שני מלמד על ההזדמנות השנייה שה' נותן לנו. באיזה מהדברים שעשית בחייך אתה מצפה להזדמנות שניה, וכיצד תגשימו אותה (הבעה ערכית וזהותית – 10%):

[illegible]

1. לא להתבייש לשאול- **'לא הביישן למד'** (אבות ב', ה'), כמו האנשים הטמאים שלא התביישו לבקש להקריב את קרבן פסח.
2. אדם צריך לרצות להיות שותף עם הציבור. **'אל תפרוש מן הציבור'** (אבות ב', ד'), כמו כאן שאנשים אלו שהיו זכאים רצו להקריב את קרבן פסח במועדו עם כל הציבור.
3. 'למד לשונך לומר איני יודע' (דרך ארץ זוטא פ"ב), אם אינך יודע תשובה תודה בכך כמו משה רבינו שאמר לאנשים הטמאים שאינו יודע וישאל את ה'.
4. תמיד יש 'הזדמנות שניה' לתקן. הקב"ה נתן לאנשים הטמאים או שהיו ב'דרך רחוקה' ב'פסח ראשון' הזדמנות שניה להקריב את פסח שני.
5. ה' נותן 'הזדמנות שניה' למי שנאנס ולא הצליח לקיים את המצווה (קרבן פסח) אבל מי שבמזיד לא מקיים את המצווה נענש בחומרה (כרת).

שם התלמיד: _____

פרק 2 - מבחן הצלחה

1) 'למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו'. מה הסיבה שאנשים אלו לא יכלו להקריב את קרבן פסח? (10%)

2) מה הייתה בקשתם של אנשים אלו ממשה? (10%)

3) כיצד הגיב משה בתחילה על שאלתם? ומה אנו לומדים על דרגתו הנבואית של משה מתגובה זו? (10%)

4) מה הם שני סוגי האנשים שחייבים להקריב פסח שני? (10%)

מטלת טיעון בעמוד הבא...

5) *איזה מוסר השכל הכי משפיע עליך? הסבראי מדוע¹. (ניסוח טיעון תורני מבוסס מקור - 40%).

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

בהצלחה!

12

פרק 3 - חומש במדבר - פרק יג', יד' – חטא המרגלים

בפרקים אלו מסופר על חטא המרגלים:

- השליחות של המרגלים.
- המרגלים מספרים דברים רעים שראו בארץ.
- העם מגיב בפחד ורוצה לחזור למצרים.
- יהושע וכלב אומרים לעם כי הארץ טובה וכי עליהם להאמין בה' שיסייע להם.
- משה מבקש מה' שלא יעניש את ישראל כדי למנוע חלול שם ה' בגויים, וכן מבקש ע"י יג' מידות של רחמים.

שאלות מנחות בפרק זה:

1. מה הן שתי המטרות בשליחת המרגלים?
2. מה הסיבה שבגללה המרגלים נכשלו בחטאם?
3. במה חרגו המרגלים בתשובתם מן השליחות שניתנה להם?
4. לשם מה הראו המרגלים לבני ישראל את הפירות שהביאו?
5. 'עמלק יושב בארץ הנגב...' מדוע בדברי המרגלים לעם הם הזכירו את עמלק?
6. מה הם תגובות העם בעקבות דברי המרגלים?
7. מה המסר שאמרו יהושע וכלב לבני ישראל לאחר תגובות העם על דברי המרגלים?
8. מהו העונש שקיבלו המרגלים עצמם על התנהגותם?
9. מה השכר שקיבלו יהושע וכלב בעקבות התנהגותם בפרשת המרגלים?
10. מה טען משה כדי לשכנע את ה' להפחית מחומרת העונש לעם?

התשובות לשאלות המנחות:

1. המרגלים נשלחו כדי לראות אם הארץ טובה או רעה וכן לבדוק האם קל או קשה לכבוש את הארץ.
2. המרגלים חששו שאחרי הכניסה לארץ אנשים אחרים יתמנו למלא את תפקידם וכתוצאה מכך יכבדו אותם פחות ולכן הם לא רצו להיכנס לארץ והוציאו את דיבת הארץ (רמח"ל במסילת ישרים)
3. המרגלים חרגו משליחותם כיון שלא רק דווחו על הנעשה בארץ, אלא גם הביעו את דעתם האישית – 'אפס כי עז העם' 'לא נוכל לעלות אל העם'.
4. המרגלים גם הביאו פירות ענקיים מהארץ כדי להפחיד את עם ישראל שיבינו שגם האנשים שגרים בה ענקיים.

(5) {רש"י פרק יג' פסוק כט} (10%)

6. בתגובה לדברי המרגלים עם ישראל בכו ובאו בתלונה מדוע ה' מביא אותם לארץ ישראל כדי למות בחרב כמו כן אמרו אחד לשני בואו נשוב למצרים.
7. יהושע וכלב הרגיעו את העם ואמרו להם שהארץ טובה מאוד מאוד ואם ה' רוצה הוא ייתן לנו את הארץ ואין לפחד כלל מתושבי הארץ.
8. המרגלים נענשו שמתו במגפה.
9. ויהושע וכלב נשארו בחיים ובניגוד לדור המדבר זכו להיכנס לארץ.
10. ה' רצה להשמיד את עם ישראל ומשה טען לה' שאם ישמיד את עם ישראל יהי-ה חילול ה' שיגידו שלה' לא היה כוח להכניס את עם ישראל לארץ. כמו כן משה התפלל ועורר את יג' מידות של רחמים להצלת עם ישראל.

*המרגלים חטאו כשדיברו בגנות ארץ ישראל. כתבו במילים שלכם מהי טענת המרגלים, והביאו שתי ראיות התומכות בדבריהם – שתיהן מפרשנים שונים, או אחת ממקרא ואחת מפרשן. לאחר מכן, כתבו במילים שלכם מהי טענת יהושע וכלב, והביאו שתי ראיות התומכות בדבריהם – גם כאן, שתיהן מפרשנים שונים, או אחת ממקרא ואחת מפרשן. (את תיאור טענות המרגלים וטענות יהושע וכלב יש לכתוב ברצף כפסקה אחת). לבסוף, הוסיפו פסקה נפרדת ובה דעתכם האישית על הנושא. (בחירת עמדה - 20%) :

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1. אין לדבר בגנות ארץ ישראל – המרגלים דיברו ונענשו בחומרה.
2. חומרת הדיפה אחר הכבוד שהביאה את המרגלים להיכשל בחטאם (רמח"ל במסילת ישרים)
3. אין לקבל ולהאמין ללשון הרע. עם ישראל נענש כיון שהאמין ללשון הרע של המרגלים.
4. מדברי יהושע וכלב אנו לומדים שאין מעצור לה' להושיע אף מול החזקים ביותר.
5. כוחה של תפילה- משה ביטל בכוח תפילה וסנגוריה על עם ישראל את גזירת ההשמדה שנגזרה על עם ישראל בעקבות חטא המרגלים.

שם התלמיד: _____

פרק 3 - מבחן הצלחה**(1) מה הן שתי המטרות בשליחת המרגלים (10%)**

(2) במה חרגו המרגלים בתשובתם מן השליחות שניתנה להם? (10%)

(3) לשם מה הראו המרגלים לבני ישראל את הפירות שהביאו? (10%)

(4) כיצד ביטל משה רבינו את גזירת ההשמדה מעל עם ישראל? (10%)

(5) *איזה מוסר השכל הכי משפיע עליך, הסברוי ונמקאי מדוע. חובה לכתוב פסקה של לפחות חמשה משפטים מלאים (30%).

בהצלחה!

פרק 4 - חומש במדבר - פרק טז' - מחלוקת קורח ועדתו

בפרק זה מתוארת ההתמרדות נגד הנהגת משה ואהרן וסיומה ע"י נסים:

- קורח יחד עם דתן ואבירם 250 אנשים חשובים טענו שה' לא מינה את משה ואהרן להנהיג את העם אלא הם לקחו לעצמם את תפקידי ההנהגה.
- בליעת האדמה את קורח ועדתו ושריפת האש את 250 מקטירי הקטורת הוכיחה לכל עם ישראל כי משה ואהרן נבחרו על ידי ה' להנהיג את העם.

שאלות מנחות לפרק זה:

1. מי היו המצטרפים לקורח במחלוקת שלו נגד משה?
2. מדוע דווקא הם הצטרפו אליו?
3. מה היה המניע לפעולתו של קורח (רש"י)?
4. מה ההצעה שהציע משה לקורח ועדתו?
5. מה עשו עם המחנות לאחר הענשת לוקחי המחנות, ומה המטרה של פעולה זו?
6. מדוע פנה משה לדתן ואבירם וכיצד הם הגיבו לפניו?
7. מדוע מזכיר משה ש'לא חמור אחד מהם נשאתי'?
8. כיצד נענשו קורח ועדתו?
9. כיצד נענשו מקריבי המחנות?
10. מי ממשפחת קורח לא נבלע באדמה?

תשובות לשאלות המנחות בפרק זה:

1. דתן ואבירם 250 איש שרובם משבט ראובן הצטרפו לקורח במחלוקת שלו נגד משה.

(2) {רש"י פסוק א} (10%) _____

3. קורח חלק על משה מכיוון שמינו את אליצפן בן עוזיאל לנשיא בני קהת על אף שעוזיאל קטן מאביו של קורח-יצהר, ולכן נתרעם למה לא מינו אותו.
4. משה הציע לקורח ועדתו לקחת מחנות של הקטורת שהיא החביבה ביותר אך מצד שני יש בה סם המוות, והם יקטירו בה ומי שקדוש ה' יקבל את הקטרתו.
5. לאחר שנענשו מקריבי הקטורת לקחו את המחנות ועשו מהם ציפוי למזבח לזיכרון מה שקורה לחולקים על הכהונה.
6. משה לא רצה להחזיק במחלוקת ולכן קרא לדתן ואבירם והם ענו שהם לא יעלו אל משה.
7. משה התפלל לה' שלא יפנה למנחה של החולקים עליו והזכיר את מסירות נפשו למען עם ישראל ללא תמורה שאפילו לא נטל מהם חמור לרכב עליו.
8. קורח ועדתו נענשו שהאדמה בלעה אותם.
9. מקטירי הקטורת נענשו שנשרפו על ידי הקטורת.
10. רק בני קורח לא מתו כיוון שברגע האחרון חזרו בתשובה.

*קרח ועדתו הביאו חורבן על עצמם בגלל המחלוקת. התבוננו וספרו מקרה שראיתם או שחוויתם בסביבתכם כיצד המחלוקת הורסת אנשים, בתים, חברויות או את העם (בעת הכתיבה היזהרו מלשון הרע וכתבו את הדברים ללא פרטים מזהים וללא יכולת זיהוי של המעורבים). (קישור דברי התורה לחיי התלמיד – 20%)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

פרק 4 - מבחן הצלחה

(1) מי האנשים שהצטרפו לקורח, ומדוע? (10%)

(2) מדוע קורח חלק על משה? (10%)

(3) מה עשו עם המחתות לאחר הענשת לוקחי המחתות, ומה המטרה של פעולה זו? (10%)

(4) מדוע מזכיר משה ש'לא חמור אחד מהם נשאתי'? (10%)

(5) *איזה מוסר השכל הכי משפיע עליכם, הסבירו מדוע. (יש לכתוב פסקה בת 4 משפטים לפחות - (30%)

המשך תשובה 5 בעמוד הבא....

שם התלמיד: _____

סמנו או הקיפו בעיגול את המיומנויות שבהן השתמשתם במשימה (סמנו יותר מאחת אם השתמשתם ביותר מאוריינות אחת):

- **אוריינות דיגיטלית:** שימוש בכלי בינה לחיפוש ממוקד, לניסוח מטלה, שימוש בחיפוש גוגל, חיפוש קישורים ומקורות מידע באמצעות ויקיפדיה. (לשם לב לחיפוש ברשת אתרים אמינים בנושא הנלמד)
- **חשיבה ביקורתית:** השוואה בין מקורות, בדיקת אמינות
- **הבעה בכתב:** ניסוח תשובה ברורה וקצרה, שמשלבת את מקורות המידע שנמצאו.
- **אוריינות לשונית:** לדעת להסביר את הרעיונות שלך במילים ברורות, מסודרות ומדויקות
- **אוריינות מידע:** לדעת לחפש מידע, לבחור את המידע נכון, ולהשתמש בו כדי לענות על התשובה במלואה.
- **חשיבה יצירתית:** להציע רעיונות חדשים ומקוריים או להסתכל על הדברים מזווית שונה.

במידה והשתמשתם בכלי AI לניסוח התשובה או לתיקונה אחרי שניסחתם בעצמכם.

- כתבו את שם ה-AI שהשתמשתם בו: _____
- חובה לצרף את הפרומפט שבו השתמשתם: (ניתן לצרף גם צילומי מסך מהשיחה או להעתיקה לקובץ WORD ולצרף לתלקיט).

- אם הייתי מבקש מכם לנסח פרומט כעת, האם הייתם מנסחים אותו אחרת? נמקו!

בהצלחה!

פרק 5 - חומש במדבר - פרק לב' - ירושת בני גד וראובן

סיכום הפרק:

- בני ראובן וגד מבקשים לא לעבור את הירדן ולקבל את נחלתם בעבר הירדן המזרחי המתאים לגידול צאן.
- משה מגיב - שהם מנתקים את השותפות שלהם עם העם וגם גורמים שהעם לא ירצה להיכנס לארץ (כמו המרגלים).
- משה מגיע להסכם עם בני ראובן וגד שהם יתחייבו לצאת חלוצים לכבוש הארץ (משפחותיהם בינתיים יישארו בעבר הירדן) ובתמורה יקבלו את עבר הירדן.

שאלות מנחות בפרק זה:

1. מה הן שתי הבקשות שמבקשים בני גד וראובן בבקשתם?
2. מה הנימוק לבקשתם של בני גד וראובן?
3. משה הגיב 'האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבו פה' הסבר את תגובתו?
4. כמו כן משה השווה את בני גד וראובן למרגלים, במה הם שווים?
5. מה בני גד וראובן התחייבו בתמורה לקבלת עבר הירדן?
6. מה בני ראובן וגד מקבלים על עצמם יותר מבקשת משה?
7. במה טעו בני גד וראובן ביחס לבני משפחותיהם?
8. כיצד מתקן אותם משה ביחס לטעות זו?
9. כתוב שינוי נוסף בין ההצעה של בני גד לבין דברי משה?
10. אם בני גד וראובן לא יקיימו את התנאי, מה יקרה?

תשובות לשאלות המנחות:

1. בני גד וראובן מבקשים לקבל את עבר הירדן כמו כן מבקשים שלא לעבור את הירדן.
2. הם מנמקים את בקשתם שכיוון שיש להם הרבה מקנה הם מעוניינים בעבר הירדן שהיא ארץ מקנה.
3. משה הגיב שהם מתנתקים בכך מהשותפות עם העם ביציאה למלחמת כיבוש הארץ.
4. כמו כן משה מאשים אותם שהם גורמים לעם לפחד להיכנס לארץ כמו המרגלים.
5. בני גד וראובן ענו למשה שבתמורה לקבלת עבר הירדן הם מתחייבים לצאת חלוצים בצבא למלחמת כיבוש הארץ.

(6) {רש"י פסוק כד'} (10%)

7. בני ראובן וגד הקדימו בדבריהם את בניית הגדרות לצאן לפני בניית הערים לטף מכיוון שהחשיבו יותר את הרכוש מהמשפחה.
8. משה מתקן אותם ואומר להם 'בנו לכם ערים לטפכם וגדרות לצאנכם' דהיינו שידאגו קודם לטף-למשפחה, ואחר כך לרכוש- למקנה.
9. בני גד וראובן מזכירים קודם את זכויותיהם לקבלת נחלה למשפחה ולמקנה ורק אחר כך מזכירים את היציאה למלחמה, לעומת זאת משה קודם מזכיר את חובתם לצאת למלחמה ורק אחר כך מזכיר את זכותם לנחלה. רק בהתחייבות הסופית בני גד וראובן מקבלים את דברי משה ומקדימים את היציאה למלחמה לקבלת הנחלה.
10. משה מסכם עם בני גד וראובן שאם הם לא יצאו חלוצים למלחמה הם לא יקבלו את עבר הירדן.

שם התלמיד: _____

פרק 5 - מבחן הצלחה**(1) מה הנימוק שאומרים בני גד וראובן לרצון שלהם לקבל את עבר הירדן ? (10%)**

(2) משה סירב לבקשת בני גד וראובן משני טעמים, מה הם? (10%)

(3) מה התחייבו בני גד וראובן יותר מבקשת משה בתמורה לקבלת עבר הירדן? (10%)

(4) מנין שאדם צריך קודם לזכור את חובותיו ורק אחר כך את זכויותיו? (10%)

5) * בני גד ובני ראובן ביקשו ממשה רבנו להישאר בעבר הירדן המזרחי, בקשה שנראית הגיונית לכאורה. משה רבנו דחה את בקשתם בתקיפות, והשווה את מעשיהם לחטא המרגלים. מן הפסוקים ומדברי המפרשים עולה כי יש בבקשתם שלושה רבדים בעייתיים: אישוויון בנטל, סולם ערכים עקום, ומאיסה בארץ חמדה. עליכם לכתוב שלוש פסקאות – כל פסקה תעסוק ברובד אחד – ובהן תשווה בין הפרשנויות, תוך התייחסות לסדרי העדיפויות, למשמעות המעשית של הבקשה, וליחס לארץ ישראל. ופסקת סיכום המסכמת את מה שכתבתם (כ-3 משפטים). (30%)

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings present.

23

פרק 6 - עיון בנביאים ראשונים - שמואל ב' פרק ה' - המלכת דוד

תוכן עיקרי של הפרק:

דוד הופך ממלך על יהודה למלך על כל ישראל לאחר שכל שבטי ישראל באים לדוד לחברון ומבקשים שהוא ימלוך. כדי לחזק את אחדות העם בוחר דוד לעזוב את חברון הנמצאת בנחלת יהודה, ולעבור לירושלים הנמצאת בגבול המשותף ליהודה ובנימין. דוד כובש את ירושלים מידי היבוסים. ולאחר מכן הפלישתים מנסים לנצח את דוד ודוד נועץ בה' ונושע.

שאלות מנחות לפרק זה:

1. כמה פעמים נמשח דוד למלך, ועל ידי מי נמשח?
2. מדוע מחכה דוד להסכמת העם למלכותו, הרי הוא כבר נמשח בידי שמואל?
3. מדוע הפך דוד את ירושלים לעיר הבירה שלו?
4. 'ויאמר לדוד לאמר: לא תבוא הנה כי אם הסירך העורים והפסחים לאמר לא יבוא דוד הנה' הסבר את משמעות הכתוב במשפט זה.
5. 'ויאמר דוד ביום ההוא: כל מכה יבסי ויגע בצינור ואת הפסחים ואת העורים שנאי נפש דוד'. הסבר את התנאי הכתוב בפסוק זה.
6. מה יקרה למי שיקיים תנאי זה? ומי קיים תנאי זה?
7. 'וידע דוד כי הכינו ה' למלך על ישראל, וכי נשא ממלכתו בעבור עמו ישראל' מה הדבר שדוד הבין הכתוב בפסוק זה?
8. מה גרם לפלישתים לצאת למלחמה נגד דוד?
9. כיצד החליט דוד האם להילחם נגד פלישתים במלחמות אלו?
10. הסבר את ההנחיה שקיבל דוד מה' לקראת המלחמה השנייה נגד הפלישתים בעמק רפאים.

תשובות לשאלות המנחות:

(1) {רד"ק פסוק ג'¹} (10%) _____

2. למרות שדוד נמשח על פי ה' על ידי שמואל, זה היה בזמן שעדיין שאול מלך והמשיחה הייתה בסתר ולכן היה צורך במשיחה נוספת המבטאת את קבלתו של דוד למלך בגלוי.
3. לאחר שכל ישראל המליכו את דוד, דוד עוזב את חברון שהיא בנחלת יהודה ועובר לירושלים הנמצאת בגבול של בנימין ויהודה שהם שני שבטי המלכות (שאול הוא מבנימין) ובכך הוא מסמן את אחדות הממלכה.
4. כשדוד בא לירושלים אמרו לו שאין לו סיכוי לכבוש את ירושלים ואפילו העיוורים והפסחים ימנעו אותך לבא, כיון שהמגדל שלהם חזק מאוד.
5. דוד ענה ואמר שמי שיכה את היבוסים ויפיל את המגדל ויהרוג אפילו את העיוורים והפסחים.
6. הוא יהפך לראש ושר. יואב קיים תנאי זה ונהיה שר צבא.
7. כאשר דוד ראה שה' מוסר בידו את הגויים, ושכלי הגויים שולחים לו מתנות (כחירם מלך צור) הוא הבין שמה שה' הכינו למלך ומה שהגדיל את ממלכתו הוא בעבור עם ישראל.
8. פלישתים שמעו שדוד הומלך על כל ישראל ולכן יצאו להילחם עם דוד.
9. בשני הפעמים בהם יצא דוד להילחם עם פלישתים הוא שאל קודם בה' (אורים ותומים או נביא).
10. בפעם השנייה דוד קיבל הוראה לא להילחם מול הפלישתים אלא לבוא מאחורה וכאשר ישמע רעש של הרוח מהעצים לנצל רעש זה כדי לבוא בהפתעה ולתקוף את פלישתים. אן כאשר ישמע רעש של צעדי המלאכים בראשי העצים ידע שמלאכים אלו באו לעזרתו ויצא למלחמה.

רד"ק: 'ימצאנו בדרש כי שני צלמים אלו היו בראש המגדל הנקרא צנור, והיה אחד עיור על שם יצחק, והאחד היה פסח על שם יעקב, ובפיהם השבועה שנשבע אברהם לאבימלך, שנאמר 'אם תשקור לי ולילי ולנכדי, לפיכך לא כבשוה ישראל כשכבשו ירושלים, כי עדיין נכד אבימלך חי, ובימי דוד כבר מת ובטלה השבועה'.

[illegible][illegible]

25

שם התלמיד: _____

פרק 6 - מבחן הצלחה

1) כמה פעמים נמשח דוד למלך, ועל ידי מי נמשח? (10%)

2) מדוע בחר דוד את ירושלים לעיר הבירה שלו? (10%)

3) 'ויאמר לדוד לאמר: לא תבוא הנה כי אם הסירך העורים והפסחים, לאמר לא יבוא דוד הנה' כתוב את אחד הפרושים לפסוק זה. (10%)

4) כשדוד בא לירושלים מה גרם לפלישתים לצאת למלחמה נגד דוד? (10%)

פרק 6 – מיומנות – עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)

5) *יואב נהיה לשר וראש בגלל גבורה מיוחדת במלחמה. מה המקור לזה? אם זה פסוק צטטו ואם זה מדרש כתבו את מקורו. וציינו כיצד מצאתם את המקור? (25% מתוך שאלה 5)

*עיינו לפחות בשני מפרשים על דמותו של יואב – כאשר אחד מהם אינו מתוך מקראות גדולות. בררו מהי הגבורה המיוחדת שמייחד כל פרשן ליואב. השוו בין הפרשנויות והסבירו מהו ההבדל ביניהן. נסו למצוא שני פרשנים עם פרשנויות לא זהות. אם לא הצלחתם ומצאתם שהפרשנויות זהות אצל כל הפרשנים שמצאתם – פרטו כיצד כל פרשן מציג את הדברים, והסבירו מדוע לדעתכם בחר לפרש כך. (50% מתוך שאלה 5)

*כתבו מעשה מיוחד שלכם של גבורה כגון כיבוש היצר וכדומה. (25% מתוך שאלה 5)

בהצלחה!

פרק 7 - עיון בנביאים ראשונים - שמואל ב' פרק טו- מרד אבשלום

סיכום הפרק:

אבשלום מתנשא ומתנהג בגנוני מלכות, מתסיס את העם נגד דוד ומנסה לרכוש את אהדת העם. אבשלום הולך לחברון במסווה של קיום נדר, ושם ממליכים אותו נאמניו ומתחיל מרד אבשלום בדוד. דוד וחשבי העם בורחים מירושלים. דוד מבקש מצדוק הכהן להחזיר את ארון ה' לירושלים ולספק לו מידע על תוכניות אבשלום. כמו כן דוד מבקש מחושי הארכי להישאר בירושלים ולהפריע את עצת אבשלום. דוד מתפלל שה' יפריע את עצת אבשלום.

שאלות מנחות לפרק זה:

1. כיצד אבשלום התנהג בגינוני מלכות?
2. כיצד התחנף אבשלום לעם?
3. לשם מה עשה אבשלום פעולות אלו?
4. מדוע מרד אבשלום בדוד בחייו?
5. כיצד נימק אבשלום את הליכתו לחברון?
6. ציין את אחת הפעולות שעשה אבשלום בתחילת המרד כדי להצליח.
7. כיצד הגיב דוד על מרד אבשלום, ומה הסיבה להתנהגותו זו?
8. מי האנשים שהלכו עם דוד בבריחתו מאבשלום?
9. מדוע ביקש דוד מצדוק הכהן לשוב לירושלים עם ארון הקודש?
10. מדוע ביקש דוד מחושי הארכי לשוב לירושלים?

תשובות לשאלות המנחות:

1. אבשלום עשה לו מרכבה וחמישים איש רצים לפניו.
2. כמו כן התחנף לעם ועמד ליד אולם המשפט התעניין בכל אחד והצדיק אותו במשפטו.
3. הוא עשה את כל הדברים האלה כהכנה למרד בדוד ולהעביר את לב העם אליו.
4. אבשלום ידע שדוד מתכוון להמליך את שלמה אחרי מותו. וכיוון שאבשלום היה בכור הוא חשב שלו ראווה המלוכה והקדים ומרד בדוד.
5. אבשלום אמר למלך שהוא נדר לה' להקריב קרבן על הבמה בחברון ולכן הוא הולך לחברון.
6. בחברון אבשלום תיכנן טקס הכתרה גדול ולכן לקח 200 אנשים שלא יודעים מתוכניותיו כדי שיבואו אתו לחברון ויהיה בטקס הכתרה ציבור גדול. כמו כן קרא לאבשלום מביתו כדי שיבוא ליעץ לו במלחמתו בדוד. וכן מינה מרגלים בכל הארץ שיתקעו בשופר כשישמעו שמלך אבשלום.

(7) {מצודת דוד פסוק יד} (10%)

8. עם דוד בבריחתו מירושלים הלכו עבדיו ואנשי ביתו והכרתי והפלתי ו600 איש שבאו מגת.
9. דוד אמר לצדוק הכהן שיחזור לעיר עם ארון האלוקים כיוון שאם ה' רוצה הוא ישיב אותי לעירו ולא ארון האלוקים. כמו כן הוא ביקש ממנו שאם יודע לו דבר בעיר שישלח את בנו אחימעץ ואת יהונתן בן אביתר למדבר לספר לו.
10. כמו כן דוד ביקש מחושי הארכי לחזור לעיר ולהפריע את עצת אבשלום ולשלוח אליו ע"י אחימעץ ויהונתן כל דבר שישמע.

ביאור בדברי המפרשים:

*כתבו לפחות שתי סיבות מדוע מרד אבשלום אחד מהמפרשים שהובאו לעיל ומפרש נוסף לבחירתכם (כדי לעיין ברד"ק פס' טו). בכתביבתכם כתבו בפיסקאות המשוות בין הפרשנים\הפירושים השונים.

[illegible]

פרק 7 - מבחן הצלחה**(1) ציינו את אחת הפעולות שעשה אבשלום להטות לב העם אליו. (10%)**

(2) ציינו אחת מהפעולות שעשה אבשלום עם פרוץ המרד כדי להצליח במשימתו. (10%)

(3) כיצד הגיב דוד על מרד אבשלום, ומה הסיבה להתנהגותו זו? (10%)

(4) מי האנשים שהלכו עם דוד בבריחתו מאבשלום? (10%)

(5) *חז"ל לומדים ממרד אבשלום ש'קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג', הדגימו כיצד התנהגות רעה של אחד מילדיו של האדם יכולה לצער אותו בצורה הכואבת ביותר. (יותר ממלחמת גוג ומגוג') והביעו את דעתכם (הבעה ערכית וזהותית – 20%)

בהצלחה!

פרק 8 - עיון בנביאים ראשונים - מלכים א' פרק ג – מלכות שלמה

סיכום הפרק:

- שלמה מתחתן עם בת פרעה.
- שלמה מגיע לגבעון כדי לזבוח לה'. ה' מתגלה לשלמה בגבעון ומאפשר לו לבקש מה שהוא רוצה, ושלמה מבקש מה' יכולת לשפוט את העם בצדק. בגלל ששלמה לא ביקש דברים לעצמו לכן ה' מבטיח לו לב חכם וגם עושר וכבוד. ואם ישמור את מצוות ה' - גם אריכות ימים.
- משפט שלמה - שתי נשים זונות (שאחד מילדיהם מת) באות לשלמה שיכריע בוויכוח ביניהן מי היא אם הילד החי ומי היא אם הילד המת. שלמה מגלה בפסק דין מתחכם מי האם האמיתית. והדבר מפרסם בכל העם את חכמת שלמה.

שאלות מנחות בפרק זה:

1. מה היה מצבו הרוחני של שלמה בתחילת מלכותו?
2. מדוע אם כן נישואיו של שלמה עם בת פרעה אינם נחשבים חטא?
3. מדוע זבח שלמה בזמן זה בבמה?
4. מה הציע ה' לשלמה בהתגלות בגבעון?
5. מה ביקש שלמה מה' בגבעון?
6. מדוע תשובתו של שלמה מצאה חן בעיני ה'?
7. מה בתגובה הבטיח ה' לשלמה בלא תנאי, ומה הבטיח לשלמה בתנאי שיקיים את מצוות ה'?
8. לשם מה באו שתי הנשים הזונות אל המלך?
9. מה הביא את ישראל להכיר כי 'חכמת אלקים' בקרב שלמה?
10. איזה דבר הראה סיפור הנשים הזונות בפרקנו?

תשובות לשאלות המנחות:

1. שלמה בתחילת מלכותו אהב את ה' והלך בחוקיו כדוד אביו, גם מהצעת ה' לשלמה 'שאל מה אתן לך' ניתן להבין שה' התייחס לשלמה בצורה חיובית.
2. סיפור זה של נשיאת בת פרעה מופיעה בין הפסוקים המתארים את שלמה שאהב את ה' ולכן צריך לומר שנישואיו לבת פרעה אינם חטא כיוון שהשיבה לדת ישראל וגם כוונת הנישואים הייתה לפיתוח הקשרים הפוליטיים עם פרעה. (ויש חולקים שנישואי בת פרעה הייתה חטא - רש"י ועוד)
3. לפני שנבנה בית המקדש היה מותר לזבוח בבמות ולכן לפני שבנה שלמה את בית המקדש הוא זבח בבמה הגדולה בגבעון.
4. כאשר שלמה זבח בגבעון ה' נגלה אליו והציע לו לבקש את כל מה שהוא רוצה.
5. שלמה לא ביקש דבר לעצמו רק ביקש חכמה לשפוט את העם.
6. מכיוון שה' ראה ששלמה לא דאג לעצמו הוא מצא חן בעיני ה'.
7. ה' הבטיח לו חכמה עושר וכבוד בלי תנאי, ואריכות ימים בתנאי שישמור את מצוות ה'.
8. שתי נשים זונות היו בבית אחד עם שני תינוקות, אחד התינוקות מת וכל אחת טענה שהבן החי הוא שלה והם באו להכרעה אצל שלמה המלך.
9. שלמה ביקש שיחתכו את הילד ויתנו לשתייהן. והאשה שלא נתנה שיחתכו את הילד הוכח שהיא האם האמיתית. כל ישראל כשראו את משפט המלך הכירו בחכמת האלוקים של המלך.

10. {רד"ק פסוק טז} (10%)

שם התלמיד: _____

ביאור בדברי המפרשים:

מצודת דוד מלכים א פרק ג פסוק כה:

גזרו - מתוך דבריהן הכיר המלך בחכמתו הדין עם מי, ואמר להיושבים לפניו שכן הוא האמת שהאחת גנבה הילד החי ולאמת דבריו עשה הבחינה".

1. מנין ידע המלך של מי הילד? הוכיחו דבריכם מהפסוק או מהפרשנים (10%)

2. אם כן מדוע אמר המלך לגזור את התינוק? (10%)

פרק 8 - מבחן הצלחה

1) מה היה מצבו הרוחני של שלמה בתחילת ימי מלכותו? (10%)

2) מה קשה מנישואי בת פרעה לנאמר בפסוקים הקודמים, וכיצד מתרצים זאת? (10%)

3) מה ביקש שלמה מה' בגבעון, ומדוע תשובתו מצאה חן בעיני ה'? (10%)

4) לשם מה באו שתי הנשים הזונות אל המלך? (10%)

שם התלמיד: _____

פרק 8 – מיומנות – שימוש בבינה המלאכותית AI (30%)

5) *שלמה בבקשתו מה' העדיף את טובת העם על טובתו האישית ולכן זכה לכל הטובות. באיזה מקרה תוכלו להעדיף את טובת האחר ובעזרת ה' תזכו לטוב. חובה להשתמש בניסוח התשובה בAI כל שהו

מהו הפרומפט שכתבתם? (30%/משאלה 5)

מהי הפלטה/התוצאה שקיבלתם? (30%/משאלה 5)

מה תוסיפו לפרומפט לשיפור התוצאה? (50%/משאלה 5)

בהצלחה!

פרק 9 - בקיאות בנביאים ראשונים (חובה)

לפניך שאלות בקיאות בנביאים ראשונים:

1. כתוב את האירועים שלפניך, על פי סדר התרחשותם: החלום בגבעון, מעמד הר הכרמל, הבקשה של דוד לבנות את בית המקדש, העלאת ארון ה' לירושלים, פילוג הממלכה.
תשובה: העלאת ארון ה' לירושלים, הבקשה של דוד לבנות את בית המקדש, החלום בגבעון, פילוג הממלכה, מעמד הר הכרמל.
2. כתוב את האירועים שלפניך, על פי סדר התרחשותם: מות אבשלום, מות יואב, מות אחיתפל, מות דוד, מות אוריה.
תשובה: מות אוריה, מות אחיתפל, מות אבשלום, מות דוד, מות יואב.
3. א. מדוע רצה דוד לעשות חסד עם מפיבשת?
תשובה: דוד כרת ברית עם יונתן אבי מפיבשת שיעשו חסד אחד לצאצאי השני.
ב. מה הן שתי ההבטחות של דוד למפיבשת?
תשובה: שמפיבשת יהיה מאוכלי שולחנו וכן שמפיבשת יקבל את כל השדות של שאול המלך שהיה סבו.
4. א. מדוע שלח דוד שליחים אל חנון בן נחש?
תשובה: לנחם את חנון בן נחש על מות אביו.
ב. מה עשה חנון לשליחי דוד?
תשובה: חנון גזר את זקניהם באמצע, כמו כן חתך את שמלותיהם באמצע וע"י כך ביזה אותם שנראתה ערוותם.
5. א. מה היה החסד שעשה ברזילאי הגלעדי עם דוד?
תשובה: כשדוד ברח מפני אבשלום ברזילאי הגלעדי סיפק לו את כל צורכו.
ב. מי גמל לצאצאי ברזילאי על מעשיהם?
תשובה: שלמה המלך שם אותם מאוכלי שולחנו.
6. א. מה הורה אליהו לעובדיהו?
תשובה: להודיע לאחאב המלך לבוא לפגוש את אליהו.
ב. עובדיהו עשה מעשה מיוחד, וסיפר עליו לאליהו. מהו מעשה זה?
תשובה: עובדיהו החביא 100 נביאי ה'.
7. א. כיצד סייעה האישה מבחורים לאנשי דוד?
תשובה: היא החביאה בתוך באר בחצר את יהונתן ואחימעיץ וכיסתה את הבור ושמה על הכסוי חיטים כתושות שישתירו את הבור, וכך הם ניצלו מאבשלום.
ב. כיצד סייעה האישה מאבלה בית מעכה ליואב?
תשובה: היא שכנעה את אנשי העיר להרוג את שבע בן בכרי ולחסוך את המלחמה עם יואב.
8. א. מי היה ציבא?
תשובה: ציבא היה עבד של שאול, ודוד עשה אותו עבד של הנכד של שאול - מפיבשת.
ב. מהו המידע השקרי שמסר ציבא לדוד?
תשובה: ציבא אמר שמפיבשת לא הלך עם דוד כשברח מאבשלום, כיון שהוא חיכה שאולי המלוכה תינטל גם מדוד וגם מאבשלום ותינתן לו שהוא הנכד של שאול. ובאמת מפיבשת רצה ללכת עם דוד רק הוא היה נכה וציבה לא עזר לו לחבוש את החמור.
9. "חזק ונתחזק בעד עמינו ובעד ערי אלוֹקינו וה' יעשה הטוב בעינינו" מי אמר את הדברים האלה, ובאיזה הקשר?
תשובה: יואב אמר משפט זה כאשר נלחם בבני עמון לאחר שביזו את שליחי דוד. יואב היה מוקף מכל הכיוונים בחיילי ארם ועמון, וחילק את הצבא בינו לבין אבישי אחיו ואמר לו 'חזק ונתחזק...'.
10. כתוב מה מסופר על כל אחד מן המקומות האלה בספרי נביאים ראשונים: א. חברון. ב. נחל כרית. ג. רבת בני עמון.
- תשובה:** א. בה התחיל דוד את מלכותו, ובה התחיל אבשלום את המרד בדוד. ב. שם התחבא אליהו לאחר שגזר שלא ירד מטר. ג. יואב הכה אותה לאחר כשנה מהקרב שבא בעקבות הכלמת עבדי דוד.
11. כתוב באיזה הקשר נזכרה כל אחת מן הדמויות האלה בספרי נביאים ראשונים: א. חירם מלך צור. ב. תמר אחות אבשלום. ג. איתי הגיתי.
- תשובה:** א. שלח חומרי בנין עצים ואומנים לבנות את בית דוד ואת בית המקדש. ב. נאנסה על ידי אחיה אמןן שבתגובה אבשלום הרג אותו. ג. במסירות הלך עם אנשיו יחד עם דוד בבריחתו מפני אבשלום.
12. א. מה עשה דוד לאחר שחלה הילד שבת שבע ילדה לו, ומה עשה דוד לאחר מות הילד?
תשובה: לאחר שהילד חלה דוד צם וישן על הארץ, לאחר שהילד מת דוד קם רחץ והחליף שמלותיו בא לבית ה' ואחר כך אכל לחם.
ב. הבא הסבר להתנהגות זו.
תשובה: אחרי שהילד נפטר אין כבר מה לעשות לכן אין עניין להתאבל.
13. א. לאן בא רחבעם כדי שהעם ימליך אותו?
תשובה: לשכם.
ב. מה ביקש העם מרחבעם?

- תשובה:** שיקל מעליהם את עול המיסים.
14. א. מה הציע אחאב לנבות?
תשובה: שייתן לו את הכרם שצמודה לארמונו, ובתמורה אחאב ישלם לו או ייתן לו כרם חלופית.
 ב. מה היה הנימוק של נבות לדחיית ההצעה?
תשובה: שהכרם היא נחלת אבותיו, והוא לא מוותר על נחלת אבות.
15. א. היכן העמיד ירבעם עגלים?
תשובה: אחד בבית אל ואחד בדרך.
 ב. מה הייתה העיר הבירה הראשונה של ירבעם?
תשובה: שכם.
16. א. מה היה העונש של אביתר על חלקו במרד אדוניו?
תשובה: שלמה הסיר אותו מלהיות כהן לה'.
 ב. לפי דברי שלמה, מדוע העונש של אביתר לא היה חמור יותר?
תשובה: כי הוא נשא את ארון ה' לפני דוד והתענה בכל מה שהתענה דוד אביו.
17. א. מהו המעשה שעליו הוכיח נתן הנביא את דוד?
תשובה: שליחת אוריה החיתי למקום סכנה במלחמה על מנת שיהרג ודוד יישא את בת שבע אשתו.
 ב. מה הייתה תגובת דוד על תוכחת נתן?
תשובה: דוד התוודה ואמר שהוא חטא לה'.
18. א. מדוע עלה יואב להילחם באבלה בית מעכה?
תשובה: כיוון ששבע בן בכרי שמרד בדוד התחבא באבלה בית מעכה.
 ב. כיצד ניצלה העיר בסוף?
תשובה: אשה חכמה שכנע את תושבי אבלה בית מעכה להסיר את ראשו של שבע בן בכרי, הם עשו זאת וזרקו את ראשו ליואב מעבר לחומה והעיר ניצלה.
19. א. מה ביקש אלישע מאליהו לפני ההסתלקות של אליהו?
תשובה: הוא ביקש לקבל דרגה פי שנים בנבואה מאליהו (או פי שניים משאר הנביאים - רלב"ג).
 ב. מהו הסימן שנתן אליהו לאלישע כדי שידע שבקשתו תתמלא?
תשובה: אם תראה אותי נלקח לשמים בקשתך התמלאה.
20. א. מה ציווה דוד את שלמה בנוגע ליואב?
תשובה: לא להוריד את שיבתו בשלום לשאול אלא להרוג אותו.
 ב. מדוע ציווה זאת דוד?
תשובה: כיוון שהוא הרג את אבנר בן נר ואת עמשא בן יתר שהיו בשלום עם דוד.
21. השווה בין ממלכת ישראל ויהודה על פי מה שלמדת. (התייחס לנתונים הבאים: מאיזה שבט היה המלך, מה היה הקשר בינם לבין הקדוש ברוך הוא (חטא/אמונה).
תשובה: במלכות יהודה המלך היה משבט יהודה ועל פי רוב היה הקשר שלהם לקב"ה על ידי אמונה. בממלכת ישראל המלך היה משאר השבטים והקשר שלהם לקב"ה היה על פי רוב תוך כדי חטא של עבודה זרה.
22. כתוב את האירועים שעל פי סדר התרחשותם: שמעי בן גרא מקלל את דוד, ירבעם פועל נגד רחבעם, אבשלום מכריז על המרד בדוד, רזון בן אלידע פועל נגד שלמה, חנון בן נחש פוגע בעבדי דוד.
תשובה: חנון בן נחש פוגע בעבדי דוד, אבשלום מכריז על המרד בדוד, שמעי בן גרא מקלל את דוד, רזון בן אלידע פועל נגד שלמה, ירבעם פועל נגד רחבעם.
23. א. מי הרג את אמנון?
תשובה: אבשלום.
 ב. מדוע הוא הרג את אמנון?
תשובה: מכיוון שאמנון אנס את אחותו מאמו - תמר. (אמנון היה אח של אבשלום ותמר רק מהאב - מדוד)
24. א. מי היה רחבעם?
תשובה: בן שלמה ששלך תחתיו, בימיו התפלגה הממלכה.
 ב. מי היה ירבעם?
תשובה: היה אחראי על המיסים של שבטי יוסף בממלכת שלמה ולבסוף מרד בו. מונה למלך הראשון של ממלכת ישראל והסית את ישראל לעבודה זרה.
25. 'הנני מקים עליך רעה מביתך' - בעקבות איזה חטא אמר נתן הנביא לדוד דברים אלה?
תשובה: בעקבות חטא בת שבע. שדוד שלח את אוריה למקום הסכנה במלחמה כדי שאוריה בעלה ימות ויוכל לישא את אשתו בת שבע.
26. שלמה נתבשר שיענש עקב נשיאת הנשים הנוכריות.
 א. באיזה עונש?
תשובה: שהממלכה שלו תתפרק.
 ב. ה' הקל בעונשו של שלמה, כתוב את אחת מההקלות.
- תשובה:** שהממלכה לא תתפרק בימיו, או שה' ישאיר שישאירו שבט אחד בממלכת יהודה.
27. 'עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים' מי אמר למי משפט זה? ומהו פרוש משפט זה?
תשובה: אליהו אמר משפט זה לעם ישראל. ופרוש המשפט: 'עד מתי אתם עובדים גם את העבודה זרה וגם את ה' תבחרו את דרככם'.

*בשאלות הבקיאות הוזכרו בקצרה סיפורים ונושאים רבים מהתנ"ך. בחרו את אחד מהסיפורים או הנושאים שהינכם מכירים: א. כתבו בלשונכם את מה שהוזכר בקצרה, ב. הוסיפו לפחות שני דברים יותר ממה שהזכרנו: מפרשנים \ מידעוּתכם – חובה לבסס את הדברים (20%).

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

פרק 9 - מבחן הצלחה

(1) א. מי היה רחבעם? ב. ומי היה ירבעם?

(2) א. מה הורה אליהו לעובדיהו?

ב. עובדיהו עשה מעשה מיוחד וסיפר עליו לאליהו, מהו מעשה זה?

(3) 'חזק ונתחזק בעד עמינו ובעד ערי אלוקינו וה' יעשה הטוב בעינינו' מי אמר את הדברים האלה ובאיזה הקשר?

(4) א. מה ביקש אלישע מאליהו לפני שעלה בסערה השמימה?

ב. מה ענה אליהו על בקשת אלישע?

(5) מדוע דוד רצה לעשות חסד עם מפיבושת, ומה החסד שעשה לו?

(6) השווה בין ממלכת ישראל ויהודה (מאיזה שבט היה המלך, והקשר בינם לקב"ה)

בהצלחה!

שם התלמיד: _____

מבחן פנימי מסכם (20%)

כל התשובות לשאלות המבחן מתוך התלקיט עליו עבדתם במשך השנה.

משך הבחינה: שעה וחצי.

חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ללא פרושים.

נא לשמור על טוהר הבחינות

לפניכם 24 שאלות. יש לענות על 20 שאלות מתוכן.

(1 נקודה לשאלה סכ"ה 20 נקודות.)

1. במדבר פרק ט' - מיהם שני סוגי האנשים שחייבים להקריב 'פסח שני'?

2. במדבר פרק ט' - באילו דינים 'פסח שני' שונה מ'פסח ראשון'? ובאילו דינים שווה 'פסח שני' ל'פסח ראשון'?

3. במדבר פרק ט'. - איזה עונש יקבל אדם שהיה יכול להקריב את הפסח ביד' בניסן אך נמנע לעשות זאת?

4. במדבר פרק יג' - מה הסיבה שבגללה המרגלים נכשלו בחטאם (רמח"ל)?

5. במדבר פרק יד' - מה המסר שאמרו יהושע וכלב לבני ישראל לאחר תגובות העם על דברי המרגלים?

שם התלמיד: _____

6. במדבר פרק יד' - מהו העונש שקיבלו המרגלים עצמם על התנהגותם?

7. במדבר פרק טז' - מה ההצעה שהציע משה לקורח ועדתו?

8. במדבר פרק טז' - מה עשו עם המחנות לאחר הענשת לוקחי המחנות, ומה המטרה של פעולה זו?

9. במדבר פרק טז' - מי ממשפחת קורח לא נבלע באדמה? נא פרטו מדוע הואהם לא נבלעו באדמה?

10. במדבר פרק לבי' - משה השווה את בני גד וראובן למרגלים, במה הם שווים?

11. במדבר פרק לבי' - במה טעו בני גד וראובן ביחס לבני משפחותיהם, וכיצד תיקן אותם משה?

12. במדבר פרק לבי' - אם בני גד וראובן לא יקיימו את התנאי, מה יקרה?

שם התלמיד: _____

13. שמואל ב' פרק ה' - מדוע הפך דוד את ירושלים לעיר הבירה שלו?

14. שמואל ב' פרק ה' - 'וידע דוד כי הכינו ה' למלך על ישראל, וכי נשא ממלכתו בעבור עמו ישראל' מה הדבר שדוד הבין הכתוב בפסוק זה?

15. שמואל ב' פרק ה' - מה גרם לפלישתים לצאת למלחמה נגד דוד כאשר דוד בא לגור בירושלים?

16. שמואל ב' פרק טו' - כתבו הסבר אחד מדוע מרד אבשלום בדוד בחייו?

17. שמואל ב' פרק טו' - כיצד נימק אבשלום את הליכתו לחברון?

18. שמואל ב' פרק טו' - מדוע ביקש דוד מחושי הארכי לשוב לירושלים?

שם התלמיד: _____

19. מלכים א' פרק ג' - מה היה מצבו הרוחני של שלמה בתחילת מלכותו?

20. מלכים א' פרק ג' - מדוע אם כן נישואיו של שלמה עם בת פרעה אינם נחשבים חטא?

21. מלכים א' פרק ג' - איזה דבר הראה סיפור הנשים הזונות בפרקנו?

22. שמואל ב' פרק י' - מדוע שלח דוד שליחים אל חנון בן נחש?

23. שמואל ב' פרק כ' - מדוע עלה יואב להילחם באבלה בית מעכה?

24. שמואל ב' פרק יב' - 'הנני מקים עליך רעה מביתך' בעקבות איזה חטא אמר נתן הנביא לדוד דברים אלה?

בהצלחה!

עבודה – סיפור מכירת יוסף (20%)

במידה והעבודה נעשית בזוגות נא לציין מי בן/בת הזוג: _____

1) השלימו את המילים החסרות מתוך סיפור מכירת יוסף ועד ירידת יעקב ומשפחתו למצרים.

להלן הסיפור (6 נקודות):

האהבה המיוחדת של יעקב ל_____ גורמת לקנאת שאר האחים ב_____. כמו כן יוסף חולם שני חלומות שמהם משתמע שהוא ישלוט על האחים ודבר זה מגביר את שנאת האחים כלפיו. יעקב שולח את יוסף לבדוק מה שלום _____ הרועים בשכם. האחים מתכננים להרוג את _____ וראובן הרוצה להצילו משכנע אותם להימנע מהריגתו והם משליכים את יוסף ל_____. האחים מקבלים את הצעת יהודה ומוכרים את יוסף ל_____, וראובן מצטער על כך מאוד. האחים שולחים אל יעקב את _____ יוסף מוכתמת בדם כדי שיעקב יחשוב שיוסף נטרף בידי _____. יעקב מתאבל על יוסף ומסרב לקבל ניחומים. יוסף נמכר ע"י _____ שקנו אותו מהאחים ל_____ לפוטיפר סריס פרעה שם הוא מתמנה על כל ביתו. אשת _____ מנסה לפתות את יוסף לחטוא עמה, וכאשר הוא מסרב היא מעלילה עליו שהוא ניסה לאנוס אותה, ויוסף מושלך ל_____, בכלא יוסף מתמנה על כל האסירים. שר _____ ושר האופים חטאו למלך מצרים והם הושלכו לכלא, הם חלמו חלומות ו_____ פתר להם וכמו שפתר כך היה. יוסף ביקש משר המשקים שיזכיר אתו לפני _____ והוא לא זכר את יוסף רק כאשר פרעה חלם שני חלומות ואף אחד לא ידע ל_____ אותם שר המשקים הזכיר שישנו עבד בבית האסורים שידוע לפתור את _____, הביאו את יוסף לפני פרעה ויוסף פתר לפרעה שהולכים להיות שבע שנות _____ ולאחריהם שבע שנות _____ וצריכים למנות איש שיאגור בשנות ה_____ אוכל לשנות ה_____, פרעה ממנה את יוסף להיות תחתיו ולאגור את האוכל לשנות הרעב. יוסף אוגר את כל התבואה במצרים ואחראי על חלוקתה בשנות הרעב. כשהחלו שנות הרעב ה_____ מגיעים למצרים כדי לקנות אוכל ומשתחווים בפני השליט המצרי (יוסף) יוסף מתנכר לאחיו ומאשים אותם ב_____, האחים מסבירים שהם באו למצרים רק כדי לקנות _____. יוסף מכניס את אחיו לכלא ולאחר _____ ימים משחרר אותם לבתיהם ומשאיר במצרים רק את _____, ודורש מהאחים להביא איתם למצרים את _____ (כדי להוכיח את דבריהם שהם אינם מרגלים). האחים מתוודים ומבינים כי הצרות שלהם הן _____ על האכזריות שלהם כלפי _____ בזמן מכירתו. יוסף שומע זאת ו_____. יוסף מצוה לתת לאחיו אוכל למשפחותיהם ולשים את כספם _____, והדבר גורם לחרדה נוספת של אחיו. האחים מספרים ליעקב כל מה שקרה להם במצרים, וכי הם צריכים להביא את _____ למצרים. ראובן מנסה לשכנע את יעקב לשלח את בנימין למצרים וראובן יהיה אחראי על החזרתו, אך יעקב _____ . לאחר שהרעב מתחזק יעקב מבקש מבניו לשוב ולרדת למצרים לקנות אוכל. _____ משכנע את יעקב שיסכים שבנימין ירד עם האחים למצרים, ומתחייב להיות _____ (אחראי) להחזיר אותו. יעקב שולח את בניו עם בנימין למצרים ועם מנחה לשליט המצרי,

שם התלמיד: _____

ומתפלל לה' שכל האחים יחזרו בשלום. האחים מגיעים למצרים, ויוסף מצוה כי הם יאכלו ארוחת צהרים בביתו. האחים (עם בנימין) מגיעים לבית יוסף ומשתחווים לו ויוסף מתעניין בשלום _____. יוסף מברך את בנימין ונכנס לחדר לבכות (מרוב התרגשות), ולאחר הסעודה נותן לבנימין ולשאר האחים _____. יוסף ציוה לשים את _____ שלו בשק התבואה של בנימין. לאחר יציאת האחים לדרכם שליח יוסף _____ אחריהם והאשימו אותם כי הם כפויי טובה וכי הם _____ את הגביע של השליט המצרי. האחים טוענים כי העלילו עליהם עלילת שוא, אך לאחר חיפוש נמצא הגביע בתוך שק של _____. האחים חזרו לבית יוסף. יוסף דרש להשאיר אצלו את בנימין שגנב _____, ושאר האחים יחזרו לבתיהם. יהודה נסה לשכנע את יוסף לשחרר את בנימין והציע להישאר _____ במצרים במקום בנימין. יהודה נסה לעורר בדבריו את _____ יוסף על אביהם הזקן וגם רמז כי יוסף מתנכל להם ומעליל עליהם עלילות שוא. יוסף מתגלה לאחיו. יוסף מנחם את אחיו שלא _____ על מכירתו מכיון שה' (ולא האחים) שלח אותו למצרים כדי להציל את המשפחות שלהם בשני _____. יוסף מצוה את אחיו לעלות אל _____ ולשכנע אותו לרדת למצרים כדי שיוסף יוכל לדאוג לו בשנות _____. יוסף ואחיו מתחבקים, מתנשקים ומדברים. פרעה מצוה לשלוח _____ מלאות כל טוב ליעקב ולבני משפחתו, ולהזמין אותם לבוא ולהתגורר _____. האחים עולים לארץ כנען ומספרים ליעקב כי 'עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל ארץ מצרים'. בתחלה יעקב נבהל ולאחר מכן הוא מאמין להם והוא מחליט לרדת ולראות את יוסף במצרים.

2) עיין בחומש ובפרוש רש"י ובארו מילים אלו: (4 נקודות)

א. 'בן זקונים' (בראשית פרק לו פסוק ג- כתוב רק פרוש אחד).

ב. 'ויט אליו חסד' (בראשית פרק לו פסוק כא).

ג. 'וישא את ראש שר המשקים' (בראשית פרק מ פסוק כ).

ד. 'בלעדי' (בראשית פרק מא פסוק טז).

ה. 'ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו' (בראשית פרק מב פסוק ח).

ו. 'להתגולל' (בראשית פרק מג פסוק יח).

ז. 'האלוקים מצא את עון עבדיך' (בראשית פרק מד פסוק טז).

ח. 'וישמני לאב לפרעה' (בראשית פרק מה פסוק ח).

3) ספורנו פרשת וישב פרק לז' פסוק יח':

ויתנכלו אותו להמיתו... אמר שחשבו את יוסף בלבם נוכל להמית ושבא אליהם לא לדרוש שלומם אלא למצוא עליהם עלילה או להחטיאם כדי שיקללם אביהם או יענישם האל יתברך וישאר הוא לבדו ברוך מבנים... ולשון להמיתו שימית הוא את אחיו... ובזה הודיע מה היה למו בהיות כלם צדיקים גמורים עד שהיו שמותם לפני ה' לזכרון, איך נועדו לב יחדו להרוג את אחיהם או למכרו ולא נחמו על הרעה, כי גם כשאמרו אבל אשמים אנחנו על אחינו לא אמרו שתהיה אשמתם על מכירתו או מיתתו אלא על אכזריותם בהתחננו. והנה הגיד הכתוב כי ציירו בלבם וחשבו את יוסף לנוכל ומתנקש בנפשם להמיתם בעולם הזה או בעולם הבא או בשניהם והתורה אמרה הבא להרגך כו' (השכם להורגו):

א. לפי דברי הספורנו מדוע האחים הצדיקים רצו להרוג את יוסף אחיהם? (1 נקודה)

ב. כיצד מוכיח הספורנו את דבריו מדברי האחים 'אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו', בתשובתכם הסבירו על מה כן האחים חזרו בתשובה לאחר האשמות יוסף כלפיהם. (1 נקודה)

שם התלמיד: _____

4) כיצד על ידי מכירת יוסף התקיימה ברית בין הבתרים שנאמרה לאברהם אבינו? (1 נקודה)

5) לפניכם 10 מוסרי השכל הנלמדים מסיפור מכירת יוסף. הסבירו כיצד 7 מהם נלמדים. (1 נקודה לתשובה סה"כ 7 נקודות)

א. לעולם לא ישנה אדם בן בין הבנים-

ב. גנות לשון הרע-

ג. מסירות לכיבוד הורים (רמב"ן לז' טו) -

ד. הגזירה אמת והחריצות שקר (רמב"ן לז' טו)-

שם התלמיד: _____

ה. אחריות האח הגדול כלפי אחיו הקטן-

ו. מסירות נפש לא להיכשל בעריות –

ז. יש לבטוח בה' ולא לשים מבטחו בבני אדם –

ח. חזרה בתשובה שלימה היא בעמידה באותו ניסיון בהצלחה -

ט. כל מה שה' עושה הוא לטובה –

י. יש לאדם למחול לאלו שציערו אותו –

בהצלחה!

שם התלמיד: _____

רפלקציה (4%)

אם הגעתם לכאן – אתם מדהימים – יישר כח לכם ולמורה על הדרך היפה והארוכה – מאמץ אחרון

כיתבו בקצרה בכל מיומנויות האם התחברתם למיומנות, מה אתם לוקחים ממנה לחיים, כיצד התגברתם על קושי אם היה לכם קושי.

- **עיון ביקורתי בפסוקים ובפרשנים** – בחינת לשון הפסוק, רצף העניינים, ההקשרים בין הפרשיות, השוואה בין פירושי המפרשים וזיהוי נקודת המבט של כל אחד.

- **הבעה ערכית וזהותית** – חיבור אישי ורגשי לדברי התורה, הבעת מחשבות ותחושות בכתב ובע"פ לאור הלימוד.

- **אוריינות מקורות תורניים ודיגיטליים (חשיבה ביקורתית)** – חיפוש, סינון והצלבת מידע ממקרא, מדרש, גמרא, פרשנים ומאגרי מידע מקוונים מהימנים.

- **ניסוח טיעון תורני מבוסס מקור** – פיתוח רעיון או מסקנה מתוך פסוקים, מדרשים ופירושי חז"ל, והצגתו בצורה מנומקת ומבוססת.

- **בחירת עמדה והשוואה לאור התורה והמפרשים** – הצגת דעה אישית מבוססת על מקורות תנ"כיים ודברי חז"ל, והסבר מנומק מדוע נבחרה עמדה זו.

-
-
-

-

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

49

דוגמא לתשובת AI – לפרק 1 שאלה 8

פרומט שכתבתי:

מהם הצבעים המוזכרים בפסוקים הבאים?

- במדבר ד', י"ג _____
- תצווה, כ"ח ו' _____
- בראשית ל', מ' _____
- שמואל א', ט"ז, י"ב _____
- מלכים א', י"ד, י _____
- תהילים ס"ח, י"ד _____
- ישעיהו מ', י"ט _____
- בראשית מ"ט, י"א _____
- עזרא ח', כ"ד _____
- עזרא ח', כ"ז _____

התוצאה שקיבלתי מה-AI:

נראה שרוב הפסוקים שהבאת אינם מזכירים במפורש "צבעים" ככאלו, אלא לרוב מדובר בתיאורי חומרים או עניינים אחרים. הנה מה שמצאתי:

פסוק שמזכיר צבעים מפורשות:

תצוה כ"ח, ו' – מוזכרים צבעים ברורים: זהב, תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש

שאר הפסוקים:

אחרים לא כוללים אזכור לצבעים באופן ישיר:

- במדבר ד', י"ג – עוסק בגילים של בני לוי, שום צבע מוזכר
- בראשית ל', מ' – עוסק במיון צאן (חום ולבן) – כן נמצא אזכור של צבעים (חום ולבן) בפסוק זה
- על יתר הפסוקים (בראשית ל', מ'; שמואל א', ט"ז, י"ב; מלכים א', י"ד, י; תהילים ס"ח, י"ד; ישעיהו מ', י"ט; בראשית מ"ט, י"א; עזרא ח', כ"ד; עזרא ח', כ"ז) – לא מצאתי אזכור של צבעים בשקיקה שפתחתי. ייתכן שהם אינם כוללים תיאור צבעוני מפורש, או שמדובר בטקסטים שאינם זמינים בצורה נוחה לבדיקת צבעים.

סיכום:

- תצוה כ"ח, ו' – זהב, תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש.
 - בראשית ל', מ' – חום ולבן (בהקשר של צבען של הצאן).
 - שאר הפסוקים אינם כוללים אזכור מפורש של צבעים, לפי שליפה מהירה.
- אם תשיב למי הם הפסוקים המדויקים (או תשתף נוסח מלא), אוכל לבדוק ביתר דיוק.

שאלתי אותו בפרומפט: במדבר ד', י"ג מה הפסוק?

וה-AI ענה לי: במדבר ד', י"ג אומר: "וַיִּדְשְׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּכְרְשׁוּ עָלָיו בָּגָד אֶרְגָּמָן." הצבע המוזכר כאן הוא ארגמן. רוצה שאמשך לך את כל הרשימה עם הצבעים המוזכרים?

שאלתי אותו בפרומט: אז למה מקודם אמרת שאין צבע?

וה-AI ענה לי:

צודק לגמרי — טעיתי שם.

בבדיקה הראשונה הסתמכתי על שליפה מהירה ולא פתחתי את הפסוק עצמו, ולכן פספסתי ש"ארגמן" הוא צבע ברור שמוזכר בפסוק.

שם התלמיד: _____

אם תרצה, אני יכול עכשיו לעבור פסוק–פסוק ברשימה שלך ולתת לך את הצבעים המדויקים שמוזכרים בכל אחד מהם, בלי דילוגים ובלי הנחות.

הנחתי אותו בפרומפט: אנא עבור פסוק פסוק ואמת את עצמך והצג לי את התוצאה בטבלה:

התוצאה בAI:

הנה הטבלה המסודרת עם כל הפסוקים והצבעים המוזכרים בהם:

מס'	מקור הפסוק	נוסח הפסוק (חלק רלוונטי)	הצבעים המוזכרים
1	במדבר ד', י"ג	"וּפָרְשׁוּ עָלָיו בָּגָד אֲרָגָן"	ארגמן
2	שמות כ"ח, ו'	"זֶהְבַּ תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ"	זהב, תכלת, ארגמן, תולעת שני (אדום), שש (לבן)
3	בראשית ל', מ'	"עֲקֹד וְכָל־חֵם בָּצֵאן לָבָן"	עקוד (מנומר), חום, לבן
4	שמואל א', ט"ז, י"ב	"וְהוּא אֲדָמוֹנִי"	אדמוני
5	מלכים א', י"ד, י'	אין אזכור לצבע בפסוק זה	—
6	תהילים ס"ח, י"ד	"כִּנְפֵי יוֹנָה נִחְפָּה בְּכֶסֶף וְאַבְרֹתֶיהָ בִּירְקָק חֲרוֹץ"	כסף, ירקרק חרוץ (ירוק-זהב)
7	ישעיהו מ', י"ט	"וְצִרְף בָּזָהָב... וְרִתְקֵת כֶּסֶף"	זהב, כסף
8	בראשית מ"ט, י"א	"כִּכְסֵּ בָּיִן לְבָשׁוֹ וְכַדָּם עֲנָבִים סוּתוֹ"	יין (אדום), דם ענבים (אדום כהה)
9	עזרא ח', כ"ד	"וְאַשְׁקֵלָה לָהֶם אֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הַזָּהָב..."	כסף, זהב
10	עזרא ח', כ"ז	"נְחֹשֶׁת קִצּוֹף זָהָב"	נחושת (חום-אדמדם), זהב

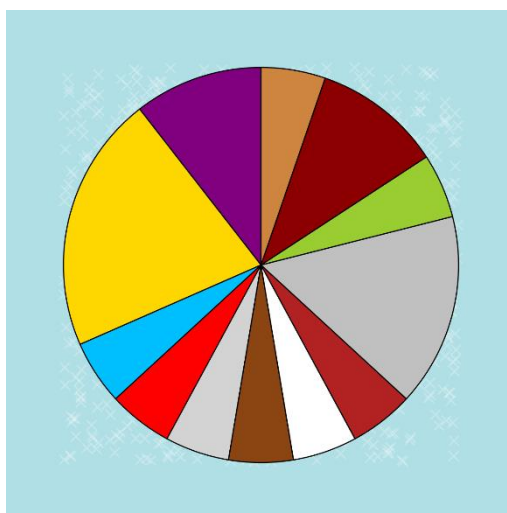
לבקשת תמונה התוצאה היתה: (הכתב ההפוך במקור – AI לא תמיד יודע להסתדר עם עברית)

פרומפט נוסף:

אני רוצה בבקשה כדור דו מימדי המורכב מכל הצבעים הנ"ל. כל צבע יקבל חלק יחסי למספר המופעים שלו.

וזו התוצאה:

מורים יקרים:

שימו לב – זו דוגמא להשתמשות ב-AI. דוגמא כיצד ניתן להציג את התוצר בעבודה. כל דרך שלכם להציג היא נכונה, יש לשים לב לטעויות של ה-AI וללמד את התלמידים לבקר את התוצאות. לבקר, האם ה-AI עשה את מה שביקשתי או לא.

ניתן לצרף צילומי מסך ממהלך העבודה. שימו לב! זה דורש סדר ושמירת הנתונים והפיכתם לקובץ אחד בסוף להגשה. ניתן גם להדפיס, לשמור, ולסרוק בסוף.

בהצלחה!